

Leergang en netwerk ondersteuners

Stille kracht achter medezeggenschap

Veranderende wetgeving en een veranderend zorglandschap maken het werk van de cliëntenraad steeds complexer. Daarom maken steeds meer cliëntenraden gebruik van onafhankelijke ondersteuning in de vorm van een ambtelijk secretaris of een coach/ondersteuner. LOC ontwikkelde een leergang voor ondersteuners. Vanaf 2017 kunnen cliëntenraden en zorginstellingen bovendien via LOC onafhankelijke ondersteuners inhuren.

Tekst Joep Bartholomeus, Freke Evers, Foto Klaas Jager

Cliëntenraden vertegenwoordigen cliënten die zorg nodig hebben. Uitgangspunt daarbij is dat zeggenschap ontstaat voor mensen die zorg en ondersteuning krijgen. En dat er waarde-volle zorg ontstaat. Steeds meer cliëntenraden maken gebruik van onafhankelijke ondersteuning. Deze helpt bij het ordenen van stukken, bereidt vergaderingen voor en adviseert de raad over diverse thema's. Voor veel raden en zorginstellingen is deze ondersteuner onmisbaar en draagt deze bij aan betere medezeggenschap.

Voor LOC is versterking van de positie van de ondersteuner heel belangrijk. Via brieven en gesprekken hebben we politiek Den Haag van het belang van deze functie overtuigd. Daardoor krijgt de (onafhankelijke) positie van de ondersteuner nu nadrukkelijk een plek in de nieuwe Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz, zie ook het artikel op pagina 18).

Leergang voor ondersteuners

Aanleiding voor het ontwikkelen van een leergang was een aantal vragen van ondersteuners dat steeds terugkwam:

- Wat is nu mijn precieze functiebeschrijving, wat mag ik wel en wat mag ik niet doen?
- De cliëntenraad is een groep mensen die samenwerkt, hoe begeleid ik dat proces goed?
- Hoe help ik de cliëntenraad effectief te zijn, waardoor mensen zorg en ondersteuning krijgen die als passend wordt ervaren?
- Ik ken de geldende wet- en regelgeving, maar hoe pas ik die op een juiste manier toe?

De nieuwe leergang, die uit vier modules bestaat en in het voorjaar van 2017 een vervolg krijgt, is op maat gemaakt voor de VV&T en GGz. De leergang start met een module over wet- en regelgeving in relatie tot de praktijk. In de tweede module komt de basishouding van de ondersteuner (onafhankelijk, het zelf niet weten, professionele nabijheid) aan de orde. Daarnaast bieden we een kader voor het werk van de cliëntenraadondersteuner. Deze module vormt daarmee de kern van de leergang: na dit onderdeel ben je als ondersteuner in staat je functie te omschrijven en invulling te geven aan de vragen die op je af komen.

In de derde module werken we aan het hanteren van kader. Daarbij behandelen we ook onderwerpen als het starten van een cliëntenraad, evalueren van je functioneren, het maken van een werkplan tot en met je rol en positie bij conflicten. De vierde module helpt bij het ontwikkelen van vaardigheden hoe de cliëntenraad te versterken in doelgericht werken en hoe besluiten te beïnvloeden. Het gaat dan vooral over hoe je de cliëntenraad helpt om effectief te worden en te zorgen dat de zorg en ondersteuning doet wat het zou moeten doen.

LOC-netwerk ondersteuners

Veel cliëntenraden en zorginstellingen erkennen het belang van een goede ondersteuning van de cliëntenraad. LOC ontvangt ook signalen van cliëntenraden en ondersteuners dat zij het af en toe lastig vinden om te gaan met de onafhankelijke positie die een ondersteuner heeft. De ondersteuner is namelijk vaak in dienst van de zorginstelling, terwijl de raad deze soms liever zou inhuren. In de leergang is veel aandacht voor dit dilemma.

Cliëntenraden en zorginstellingen geven bovendien vaker het signaal dat ze het lastig vinden om de functie van ondersteuner goed te beschrijven en de juiste mensen te vinden.

Vanaf 2017 helpt LOC niet alleen bij het beschrijven van de functie, maar bieden we ook de mogelijkheid ondersteuners te koppelen aan zorginstellingen. LOC

staat daarbij voor kwaliteit en continuïteit van de ondersteuning. Ondersteuners kunnen zich aansluiten bij LOC en zich ontwikkelen via de mogelijkheden die LOC met al haar expertise op het gebied van (mede) zeggenschap en ondersteuning van cliëntenraden, biedt. Altijd vanuit het uitgangspunt dat de medezeggenschap bij moet dragen aan waarde-volle zorg.

De leergang is een resultaat van een samenwerking tussen een aantal ondersteuners, Raad op Maat, M&T-partners en adviseurs van LOC. De deelnemers geven aan dat deze leergang inspirerend en praktisch toepasbaar is. Over het vervolg van de leergang komend voorjaar communiceren via onze nieuwsbrief en het sociaal platform www.loc.nl.

LOC organiseert netwerkbijeenkomsten voor ondersteuners in de Verpleging, Verzorging en Thuiszorg (VV&T), biedt intervisie voor ondersteuners in de GGz en geeft individuele coaching. Ondersteuners bezoeken regelmatig bijeenkomsten van LOC.

Vragen over het aanbod van LOC aan ondersteuners? Wilt u zich als ondersteuner aansluiten bij het netwerk van LOC? Of wilt u als cliëntenraad of zorginstelling weten hoe u een ondersteuner kunt inhuren? Neem dan contact op met Joep Bartholomeus, coördinator van LOC, via loc@loc.nl of 030-2843200.

De nieuwe leergang die uit vier modules bestaat krijgt komend voorjaar een vervolg.